

DECIZIE

22 iunie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele,

Judecătorul:

Judecătorii:

Svetlana Filincova

Maria Ghervas, Iurie Bejenaru

Dumitru Mardari și Sveatoslav Moldovan

examinând recursul declarat de Radvan Nadejda, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Radvan Nadejda împotriva Ministerului Muncii, Protecției Sociale și Familiei și Inspectoratului de Stat al Muncii cu privire la recunoașterea ilegalității refuzului Ministerului Muncii, Protecției Sociale și Familiei, recunoașterea ilegalității răspunsurilor Inspectoratului de Stat al Muncii, obligarea în mod solidar să corecteze erorile din procesul-verbal privind cercetarea accidentului de muncă mortal nr. 32 din 09 septembrie 2014, încasarea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată, împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 23 februarie 2016, prin care s-a respins apelul declarat de Radvan Nadejda și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 19 octombrie 2015, prin care acțiunea a fost respinsă

c o n s t a t ă:

La 14 mai 2015 Radvan Nadejda a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Muncii, Protecției Sociale și Familiei și Inspectoratului de Stat al Muncii cu privire la recunoașterea ilegalității refuzului Ministerului Muncii, Protecției Sociale și Familiei de a da răspuns în modul și termenul stabilit la cererea din 02 aprilie 2015, recunoașterea ilegalității răspunsurilor Inspectoratului de Stat al Muncii nr. R-538/15 din 08 mai 2015 și nr. 191 din 17 martie 2015, obligarea în mod solidar să corecteze erorile din procesul-verbal privind cercetarea accidentului de muncă mortal nr. 32 din 09 septembrie 2014, încasarea în mod solidar a prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii de chemare în judecată Radvan Nadejda a indicat că la 09 septembrie 2014 inspectorul de muncă Tutunaru Cornel a întocmit procesul-verbal privind cercetarea accidentului de muncă mortal nr. 32 cu privire la decesul lui Radvan Petru în urma atacului criminal.

Este soția lui Radvan Petru și recunoscută ca succesori al părții vătămate.

Luând cunoștință cu procesul-verbal nr. 32 din 09 septembrie 2014 a constatat că sunt mai multe erori.

În punctul 1.7 din procesul-verbal „Secția, sectorul, locul unde s-a produs accidentul” eronat este indicat „fișa forestieră de pe malul lacului Ghidighici amplasată în or. Vatra, mun. Chișinău”.

În punctul 3.1 și 6 eronat este indicat numele de familie Rădvan, deoarece numele de familie este Radvan.

Inspectorul de muncă Tutunaru Cornel eronat a indicat în punctul 3.6 din procesul-verbal „Vechimea în funcția, profesia meseria exercitată în timpul accidentării” - „1 zi”, deoarece este de 1 lună de zile.

La punctul 6 din procesul-verbal „Descrierea detaliată a locului și a circumstanțelor în care s-a produs accidentul” eronat este indicat că „Accidentul mortal, suferit la 08 aprilie 2014 de către Radvan Petru a avut loc în urma unei insuficiențe cardiorespirator acute, cauzată de intoxicația acută cu oxid de carbon și s-a produs în fișa forestieră de pe malul lacului Ghidighici, amplasată în or. Vatra, mun. Chișinău.

Moartea lui Radvan Petru a survenit în rezultatul hemoragiei externe ca rezultat a plăgilor tăiate a gâtului, membrilor superioare cu lezarea vaselor sanguine.

Eronat este indicat că accidentul/omorul a fost produs/consumat în fișa forestieră de pe malul lacului Ghidighici, deoarece în această regiune a fost depistat cadavrul defunctului, însă accidentul/omorul s-a consumat în altă locație.

Inspectorul de muncă Tutunaru Cornel a mai indicat în punctul 6 din procesul-verbal că „la începutul lunii aprilie a anului curent de el s-a apropiat Radvan Petru, domiciliat... cu rugămintea de a presta servicii în taximetrie”, însă aceste evenimente s-au produs în luna martie 2014.

În punctul 7.1 și 8.1 este indicat că cauzele producerii accidentului dependente de executant vor fi stabilite după finalizarea urmăririi penale și că persoanele responsabile de producerea accidentului criminal vor fi stabilite de către organele de resort după finalizarea urmăririi penale.

Examinarea cauzei penale nu are legătură cu efectuarea anchetei Inspectoratului de Stat a Muncii.

La 12 februarie 2015 a expediat în adresa Inspectoratului de Stat al Muncii cerere cu privire la înlăturarea neajunsurilor și corectarea erorilor.

Directorul Inspectoratului de Stat al Muncii Dumitru Stăvilă prin răspunsul nr. 191 din 17 martie 2015 a respins cerințele înaintate motivând că accidentul de muncă mortal suferit de către Radvan Petru a fost cercetat în conformitate cu prevederile legale, iar în rezultatul examinării suplimentare a materialelor dosarului nu s-au stabilit circumstanțe noi.

La 02 aprilie 2015 a înaintat Ministerului Muncii, Protecției Sociale și Familiei plângere contra acțiunilor ilicite ale angajaților Inspectoratului de Stat al Muncii, indicând că nu este nemulțumită de modul în care a fost întocmit procesul-verbal de cercetare a accidentului de muncă mortal, sau procedura cercetării acestuia, dar de conținutul procesului-verbal, în care pe lângă gravele erori gramaticale sunt introduse date denaturate.

Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei nu a răspuns la petiție.

La 08 mai 2015 a primit răspunsul Inspectoratului de Stat al Muncii nr. R-538/15 prin care în mod repetat i s-au respins cerințele înaintate din motiv că cele invocate în plângere nu sunt în legătură cu cauzele producerii accidentului, în care a decedat Radvan Petru.

Inspectoratul de Stat al Muncii a ignorat prevederile procedurale și nu i-a adus la cunoștință procesul-verbal de cercetare și constatare la fața locului.

Are la întreținere 3 copii minori cu vârstele de pînă la 4 ani și datorită decesului soțului său la locul de muncă a rămas fără surse de existență.

Cere Radvan Nadejda recunoașterea ilegalității refuzului Ministerului Muncii, Protecției Sociale și Familiei de a da răspuns în modul și termenul stabilit la cererea din 02 aprilie 2015, recunoașterea ilegalității răspunsurilor Inspectoratului de Stat al Muncii nr. R-538/15 din 08 mai 2015 și nr. 191 din 17 martie 2015, obligarea în mod solidar să corecteze erorile din procesul-verbal privind cercetarea accidentului de muncă mortal nr. 32 din 09 septembrie 2014 după cum urmează: la punctul 1.7 „Secția, sectorul, locul de s-a produs accidentul” în loc „fișa forestieră de pe malul lacului Ghidighici amplasată în or. Vatra, mun. Chișinău” să fie indicat „în automobil de model Dacia Logan număr de înmatriculare C QK 839”; în punctele 3.1 și 6 în loc „Rădvan Petru” să fie indicat „Radvan Petru”; în punctul 3.6 din procesul-verbal „Vechimea în funcția, profesia meseria exercitată în timpul accidentării” în loc de „1 zi” să fie indicat „1 lună de zile”, în punctul 6 „Descrierea detaliată a locului și a circumstanțelor în care s-a produs accidentul” în loc de „Accidentul mortal, suferit la 08 aprilie 2014 de către Radvan Petru a avut loc în urma unei insuficiențe cardiorespirator acute, cauzată de intoxicația acută cu oxid de carbon și s-a produs în fișa forestieră de pe malul lacului Ghidighici, amplasată în or. Vatra, mun. Chișinău” să fie indicat „moartea lui Radvan Petru a survenit în rezultatul hemoragiei externe ca rezultat a plăgilor tăiate a gâtului, membrilor superioare cu lezarea vaselor sanguine”; în loc de „accidentul/omorul a fost produs/consumat în fișa forestieră de pe malul lacului Ghidighici” să fie indicat „în fișa forestieră de pe malul lacului Ghidighici a fost depistat trupul neînsuflețit a lui Radvan Petru”, în loc de „la începutul lunii aprilie a anului curent de el s-a apropiat Radvan Petru, domiciliat... cu rugămintea de a presta servicii în taximetrie” să fie indicat „la începutul lunii martie a anului curent de el s-a apropiat Radvan Petru, domiciliat... cu rugămintea de a presta servicii în taximetrie”; la punctul 7.1 „Cauzele producerii accidentului dependente de executant” în loc de „vor fi stabilite după finalizarea urmăririi penale” să fie indicat „admiterea la lucru fără încheierea contractului individual de muncă, fără instruirea în domeniul securității și sănătății în muncă”; la punctul 7.2 „Mijloace de producție” în loc de „lipsesc” să fie indicat „automobil de model Dacia Logan număr de înmatriculare C QK 839”; la punctul 8.1 în loc de „persoanele responsabile în producerea accidentului criminal vor fi stabilite de către organele de resort după finalizarea urmăririi penale” să fie indicat „persoana responsabilă de accidentul de muncă este Bîrsan Veaceslav Victor, vinovăție manifestată prin admiterea la lucru fără încheierea contractului individual de muncă, fără instruirea în domeniul securității și sănătății în muncă”; încasarea în mod solidar din contul Ministerului Muncii, Protecției Sociale și Familiei și Inspectoratului de Stat al Muncii în beneficiul său a prejudiciului moral în mărime de 100 000 lei și compensarea cheltuielilor de judecată în mărime de 5 000 lei (f.d. 3-9).

Prin hotărârea Judecătorei Centru mun. Chișinău din 19 octombrie 2015 s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Radvan Nadejda (f.d. 28, 67; 71-76).

La 20 octombrie 2015 avocatul Lebedinschi Adrian a declarat în interesele Nadejdei Radvan apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătorei Centru mun. Chișinău din 19 octombrie 2015, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii și emiterea unei noi hotărâri de admitere a cererii de chemare în judecată (f.d. 69-70).

Prin mandatul din 17 decembrie 2015 avocatul Cevdari Alexandru a fost împuternicit de Radvan Nadejda să-i acorde asistență juridică în instanța de judecată cu dreptul de a ataca hotărârea judecătorească (f.d.89).

La 17 decembrie 2015 avocatul Cevdari Alexandru a declarat în interesele Nadejdei Radvan apel motivat împotriva hotărârii Judecătorei Centru mun. Chișinău din 19 octombrie 2015(f.d. 90-94).

Curtea de Apel Chișinău prin decizia din 23 februarie 2016 a respins apelul declarat de Radvan Nadejda și a menținut hotărârea Judecătorei Centru mun. Chișinău din 19 octombrie 2015 (f.d. 120-126).

La 25 aprilie 2016 Radvan Nadejda a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 23 februarie 2016, solicitând admiterea acestuia, casarea ambelor hotărâri judecătorești, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a cererii de chemare în judecată (f.d. 129-131).

În motivarea cererii de recurs Radvan Nadejda a indicat că decizia Curții de Apel Chișinău din 23 februarie 2016 este ilegală, neîntemeiată și pasibilă de a fi casată.

Instanțele de judecată eronat au constatat că procesul-verbal nr. 32 din 09 septembrie 2014 este un act de constatare care nu poate fi atacat în ordinea contenciosului administrativ.

În baza procesului-verbal este în drept de a beneficia de indemnizații pentru accidente de muncă, fapt ce indică la asimilarea acestuia cu act administrativ.

Procesul-verbal nr. 32 din 09 septembrie 2014 nu corespunde cu sentința Judecătorei Buiucani mun. Chișinău din 03 noiembrie 2015 care elucidează toate circumstanțele în care a fost săvârșit accidentul de muncă, probat prin depoziții de martori și expertize, instanța de apel dând o apreciere arbitrară acestei probe și motivând că a trecut ceva timp de la întocmirea procesului-verbal și pronunțarea acestei sentințe.

Prin hotărârea Judecătorei Centru mun. Chișinău din 21 ianuarie 2016 i-au fost respinse pretențiile cu privire la achitarea indemnizațiilor de deces din motiv că procesul-verbal privind cercetarea accidentului de muncă mortal nu corespunde circumstanțelor necesare, astfel fiindu-i lezate drepturile de a beneficia de aceste indemnizații.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

Prin referința depusă la 31 mai 2016 prin intermediul oficiului poștal Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei a solicitat respingerea recursului ca neîntemeiat.

Prin referința depusă la 15 iunie 2016 Inspectoratul de Stat al Muncii a solicitat respingerea recursului.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție prin încheierea din 15 iunie 2016 a considerat recursul admisibil, fără a prejudicia fondul.

În conformitate cu art. 441 și art. 442 alin. (1) Codul de procedură civilă, în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului, verificând în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi probe.

În conformitate cu art. 444 Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Verificând argumentele invocate de Radvan Nadejda în cererea de recurs pe baza materialelor din dosar și a referințelor depuse de Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei și Inspectoratul de Stat al Muncii, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este depus în termen, întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe cu trimiterea pricinii la rejudecare la Judecătoria Centru mun. Chișinău din următoarele motive.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa Nadejdei Radvan copia deciziei din 23 februarie 2016 la 04 martie 2016 (f.d. 127).

Prin urmare, recursul declarat de Radvan Nadejda la 25 aprilie 2016 este depus în termen.

În conformitate cu art. 445 alin.(1) lit. c¹) Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, trimițând pricina spre rejudecare în prima instanță doar în cazul în care a constatat încălcarea sau aplicarea eronată a normelor de drept procedural specificate la art.432 alin.(3) lit.d) și f). La solicitarea participanților la proces, instanța de recurs poate trimite pricina spre rejudecare în prima instanță în cazul prevăzut la art.432 alin.(3) lit.b).

Din actele pricinii rezultă că inspectorul de muncă Tutunaru Cornel din cadrul Inspecției Teritoriale de Muncă Chișinău la 09 septembrie 2014 a întocmit procesul-verbal nr. 32 privind cercetarea accidentului de muncă mortal suportat de Radvan Petru (f.d. 11-12).

La 11 februarie 2015 Radvan Nadejda a solicitat Inspecției teritoriale de muncă Chișinău înlăturarea neajunsurilor și corectarea erorilor din procesul-verbal privind cercetarea accidentului de muncă mortal nr. 32 din 09 septembrie 2014 (f.d. 13).

La 17 martie 2015 Inspectoratul de Stat al Muncii a comunicat Nadejdei Radvan că nu au fost stabilite circumstanțe noi care ar da temei de modificare a concluziilor din procesul-verbal privind cercetarea accidentului de muncă mortal nr. 32 din 09 septembrie 2014 (f.d. 14).

La 02 aprilie 2015 Radvan Nadejda a adresat Ministerului Muncii, Protecției Sociale și Familiei plîngere prin care a solicitat implicarea și corectarea erorilor din procesul-verbal privind cercetarea accidentului de muncă mortal nr. 32 din 09 septembrie 2014 (f.d. 16).

La 08 mai 2015 Inspectoratul de Stat al Muncii a comunicat Nadejdei Radvan că din materialele acumulate în cadrul cercetării, Radvan Petru a fost admis la lucru în calitate de șofer de către Bîrsan Veaceslav –angajator persoană fizică, fără încheierea contractului individual de muncă. La 08 aprilie 2014 Radvan Petru aflându-se la lucru a decedat în rezultatul unui atac criminal săvârșit de către persoane necunoscute. Accidentul suferit de Radvan Petru a fost clasificat ca accident de muncă. A mai indicat că s-au întreprins măsuri de rectificare a numelui soțului în procesul-verbal privind cercetarea accidentului de muncă mortal nr. 32 din 09 septembrie 2014 (f.d. 15).

La 02 iunie 2015 inspectorul de muncă Tutunaru Cornel a emis completări la procesul-verbal privind cercetarea accidentului de muncă mortal nr. 32 din 09 septembrie 2014 prin modificarea în tot conținutul procesului-verbal a numelui accidentatului „Rădvan” cu „Radvan” (f.d. 38).

Judecând pricina în ordine de recurs Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție a constatat că instanțele de judecată au apreciat arbitrar probele administrate, au aplicat eronat normele de drept material și procedural.

Conform art. 3 alin. (1) Legea contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000, obiect al acțiunii în contenciosul administrativ îl constituie actele administrative, cu caracter normativ și individual, prin care este vătămat un drept recunoscut de lege al unei persoane, inclusiv al unui terț, emise de:

- a) autoritățile publice și autoritățile asimilate acestora în sensul prezentei legi;
- b) subdiviziunile autorităților publice;
- c) funcționarii din structurile specificate la lit.a) și b).

Din sensul acestei prevederi legale rezultă că actul administrativ poate fi definit ca fiind un act unilateral, cu caracter normativ sau individual, adoptat sau emis de către o autoritate publică sau de o persoană privată împuternicită prin lege sau printr-un act administrativ, în mod unilateral, în baza și în vederea exercitării legii, pentru nașterea, modificarea sau stingerea unor raporturi juridice de drept administrativ.

Prin autoritate publică se înțelege orice organ de stat al unităților administrative instituite prin lege sau printr-un act administrativ normativ, care acționează în regim de putere publică pentru realizarea unui interes public.

În prezenta pricină se contestă procesul-verbal privind cercetarea accidentului de muncă mortal nr. 32 din 09 septembrie 2014 întocmit de inspectorul de muncă Tutunaru Cornel din cadrul Inspecției teritoriale de muncă Chișinău.

Conform art. 1 alin. (1), (3) și (4) Legea privind Inspectoratul de Stat al Muncii nr. 140-XV din 10 mai 2001, Inspectoratul de Stat al Muncii este autoritate administrativă în subordinea Ministerului Muncii, Protecției Sociale și Familiei, are sediu în municipiul Chișinău.

Inspectoratul de Stat al Muncii are personalitate juridică și funcționează în baza unui regulament aprobat de Guvern.

În subordinea Inspectoratului de Stat al Muncii se află inspecțiile teritoriale de muncă, fără personalitate juridică, funcționând în fiecare unitate administrativ-teritorială de nivelul al doilea.

Procesul-verbal privind cercetarea accidentului de muncă mortal nr. 32 din 09 septembrie 2014 a fost întocmit de Inspecția teritorială de muncă Chișinău care se află în subordinea Inspectoratului de Stat al Muncii.

Procesul-verbal privind cercetarea accidentului de muncă mortal nr. 32 din 09 septembrie 2014 este generator de efecte juridice, deoarece în baza acestuia Radvan Nadejda este în drept să solicite indemnizația în legătură cu decesul soțului Radvan Petru.

Așadar, instanțele de judecată eronat au constatat că procesul-verbal nr. 32 privind cercetarea accidentului de muncă nu este obiect al acțiunii în contencios administrativ.

Conform pct. 26-27 Regulamentul privind modul de cercetare a accidentelor de muncă, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1361 din 22 decembrie 2005, accidentele grave și mortale vor fi cercetate de către Inspectoratul de Stat al Muncii, care va desemna inspectorii de muncă ce vor efectua cercetarea accidentelor fără a se preta influențelor de orice fel.

La cererea Inspectoratului de Stat al Muncii sau unității, instituția medicală care acordă asistență accidentatului va elibera, în termen de 24 ore, certificatul medical cu privire la caracterul vătămării violente a organismului acestuia, iar instituția de expertiză medico-legală, în termen de 5 zile după finalizarea expertizei, va elibera Inspectoratului de Stat al Muncii, în mod gratuit, concluzia din raportul de expertiză medico-legală asupra cauzelor decesului accidentatului.

Punctul 29 din același Regulament prevede că de la data emiterii dispoziției de cercetare a accidentului, inspectorul de muncă va întocmi și va semna, în termen de cel mult 30 zile (cu excepția cazurilor care necesită expertize tehnice, situațiilor în care Inspectoratul de Stat al Muncii poate prelungi termenul pînă la obținerea documentelor necesare și rezultatelor expertizelor), procesul-verbal de cercetare (conform anexei nr.2 la prezentul Regulament) pe blancheta cu antet a inspecției teritoriale de muncă respectiv.

Conform pct. 30 din Regulament, cercetarea accidentelor se va finaliza cu întocmirea dosarului de cercetare care va cuprinde:

- a) procesul-verbal de cercetare a accidentului de muncă (în cazul accidentelor colective, procesul-verbal se va întocmi pentru fiecare accidentat);
- b) procesul-verbal de cercetare a accidentului în afara muncii;
- c) opiniile participanților la cercetarea accidentului (după caz);
- d) declarațiile accidentaților (dacă va fi posibil);
- e) declarațiile persoanelor care au obligația să asigure măsurile de protecție a muncii la locul de muncă unde s-a produs accidentul;
- f) declarațiile martorilor oculari;
- g) fotografiile și schemele ale locului unde s-a produs accidentul;
- h) alte acte și documente necesare pentru clarificarea circumstanțelor și cauzelor ce au condus la producerea accidentului;
- i) încheierea expertizei tehnice (dacă este necesară);
- j) certificatul medical cu privire la caracterul vătămării violente a organismului accidentatului;

k) concluzia din raportul de expertiză medico-legală asupra cauzelor decesului accidentatului (în cazul accidentelor mortale).

Toate materialele din dosar vor fi paginate și șnuruite.

Instanțele de judecată nu au verificat dacă procesul-verbal privind cercetarea accidentului de muncă mortal nr. 32 din 09 septembrie 2014 a fost întocmit cu respectarea prevederilor legale și procedurii stabilite de Regulamentul privind modul de cercetare a accidentelor de muncă, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1361 din 22 decembrie 2005.

În conformitate cu art. 123 alin. (3) Codul de procedură civilă, sentința pronunțată de instanța judecătorească într-o cauză penală, rămasă irevocabilă, este obligatorie pentru instanța chemată să se pronunțe asupra efectelor juridice civile ale actelor persoanei împotriva căreia s-a pronunțat sentința numai dacă aceste acte au avut loc și numai în măsura în care au fost săvârșite de persoana în cauză.

Prin sentința Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 03 noiembrie 2015, menținută prin decizia Curții de Apel Chișinău din 14 aprilie 2016, s-a constatat că omorul lui Radvan Petru a fost săvârșit în automobilul de model „Dacia Logan” număr de înmatriculare C QK 839 al serviciului de taxi „14999”, staționat în preajma casei de locuit din str. Feroviarilor, 17, or. Vatra, mun. Chișinău. În scopul ascunderii urmelor infracțiunii, Trocin Evgheni cu Trofimenco Iaroslav au schimbat cadavrul lui Radvan Petru de pe banca șoferului pe banca din spate, după care Trocin Evgheni a urcat la volanul automobilului și s-au deplasat în regiunea lacului de acumulare „Ghidighici”, unde au aruncat cadavrul într-o fâșie forestieră. S-a constatat că moartea lui Radvan Petru a survenit în rezultatul hemoragiei externe ca rezultat a plăgilor tăiate a gâtului, membrilor superioare cu lezarea vaselor sanguine ce se confirmă prin modificările patologice depistate la examinarea medico-legală a cadavrului și adevărate prin examenul de laborator (fd. 95, verso, 96).

Prima instanță și instanța de apel au respins pretențiile cu privire la modificarea procesul-verbal privind cercetarea accidentului de muncă nr. 32 din 09 septembrie 2014, deși constatările inspectorului de muncă Tutunaru Cornel contravin sentinței Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 03 noiembrie 2015.

Or, conform pct. 31 Regulamentul privind modul de cercetare a accidentelor de muncă, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1361 din 22 decembrie 2005, dacă Inspectoratul de Stat al Muncii va constata că la cercetarea accidentului au fost comise erori sau au apărut noi circumstanțe ale producerii accidentului, inspectorul general de stat al muncii este în drept să dispună o cercetare nouă sau suplimentară a accidentului în cauză.

În afară de aceasta, Radvan Nadejda a solicitat modificarea în punctul 3.6 din procesul-verbal „Vechimea în funcția, profesia meseria exercitată în timpul accidentării” în loc de „1 zi” să fie indicat „1 lună de zile”; la punctul 7.1 „Cauzele producerii accidentului dependente de executant” în loc de „vor fi stabilite după finalizarea urmăririi penale” să fie indicat „admiterea la lucru fără încheierea contractului individual de muncă, fără instruirea în domeniul securității și sănătății în muncă”; la punctul 7.2 „Mijloace de producție” în loc de „lipsesc” să fie indicat „automobil de model Dacia Logan număr de înmatriculare C QK 839”; la punctul 8.1 în loc de „persoanele responsabile în producerea accidentului criminal vor fi stabilite de către organele de resort după finalizarea urmăririi penale” să fie indicat „persoana responsabilă de accidentul de muncă este Bîrsan Veaceslav Victor, vinovăție

manifestată prin admiterea la lucru fără încheierea contractului individual de muncă, fără instruirea în domeniul securității și sănătății în muncă”(f.d. 3-9).

Prin hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 21 ianuarie 2016 s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Radvan Nadejda împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, intervenienți accesorii Bîrsan Veaceslav și Inspectoratul de Stat al Muncii cu privire la anularea deciziei, obligarea stabilirii și achitării pensiei de urmaș în favoarea soției și a copiilor minori, obligarea stabilirii și plății indemnizației unice de deces în accident de muncă și repararea prejudiciului moral.

În conformitate cu art. 67 alin. (1) și (3) Codul de procedură civilă, persoana interesată într-un proces pornit între alte persoane poate interveni în el alături de reclamant sau de pârât până la închiderea dezbaterilor judiciare în prima instanță dacă hotărârea pronunțată ar putea să influențeze drepturile sau obligațiile lui față de una din părți. Intervenientul accesoriu poate fi introdus în proces și la cererea uneia dintre părți sau din oficiul instanței.

În conformitate cu art.183 alin.(2) lit. c) Codul de procedură civilă, pregătirea pentru dezbateri judiciare este obligatorie pentru orice pricină civilă și are ca scop stabilirea componenței participanților la proces și implicarea în proces a altor persoane.

În conformitate cu art. 185 alin. (1) lit. a) Codul de procedură civilă, judecătorul, în faza de pregătire a pricinii pentru dezbateri judiciare, soluționează problema intervenirii în proces a coreclamanților, copârâților și intervenienților.

Judecătoria Centru mun. Chișinău în faza pregătirii pricinii pentru dezbaterile judiciare nu a soluționat problema intervenirii în proces a coreclamanților, copârâților, intervenienților.

Prin neantrenarea în proces a lui Bîrsan Veaceslav, angajator a lui Radvan Petru și Casei Naționale de Asigurări Sociale s-a încălcat dreptul acestora la un proces echitabil.

Or, prin hotărârea care se cere a fi pronunțată pot fi influențate drepturile și acestor persoane.

În conformitate cu art. 432 alin. (3) lit. d) și alin. (5) Codul de procedură civilă, soluționarea problemei drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces se consideră încălcare a normelor de drept procedural, care se ia în considerare de către instanță din oficiu și care în conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c¹) din același cod servește temei de admitere a recursului.

În conformitate cu art. 372 alin. (3) Codul de procedură civilă, în apel nu se poate schimba calitatea procedurală a părților, temeiul sau obiectul acțiunii și nici nu pot fi înaintate noi pretenții. Se pot cere însă dobânzi, rate, venituri ajunse la termen și orice alte despăgubiri apărute după emiterea hotărârii în primă instanță, se poate solicita o compensație legală.

Având în vedere că în ordine de apel nu poate fi schimbată calitatea procedurală a părților, este necesar de a casa ambele hotărâri judecătorești și de a restitui pricina la rejudecare în prima instanță la Judecătoria Centru mun. Chișinău.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere că prima instanță și instanța de apel au încălcat normele de drept procedural și material, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, de a casa decizia Curții de Apel Chișinău din 23

februarie 2016 și hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 19 octombrie 2015 și de a restitui pricina spre rejudecare la Judecătoria Centru mun. Chișinău, în alt complet de judecată.

La rejudecarea pricinii este necesar de ținut cont de cele expuse și în dependență de cele obținute de emis o hotărâre legală.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c¹), art. 445 alin. (3) Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de către Radvan Nadejda.

Se casează decizia Curții de Apel Chișinău din 23 februarie 2016 și hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 19 octombrie 2015, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Radvan Nadejda împotriva Ministerului Muncii, Protecției Sociale și Familiei și Inspectoratului de Stat al Muncii, obligarea în mod solidar să corecteze erorile din procesul-verbal privind cercetarea accidentului de muncă mortal nr. 32 din 09 septembrie 2014, încasarea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată, cu restituirea pricinii spre rejudecare la Judecătoria Centru mun. Chișinău, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președinte, judecătorul:

Svetlana Filincova

Judecătorii:

Maria Ghervas

Iurie Bejenaru

Dumitru Mardari

Sveatoslav Moldovan